

30946/19
ТЕАТРАЛЬНА БІБЛІОТЕКА“

кн. 19

Р. 1923.

В. В. БІЛБІН.

ТАНЦЮРИСТ

ШУТКА НА ОДНУ ДІЮ.

(З російського переклав В. С. Л.).

Додаток до І. ч. „Театрального Мистецтва“ за 1923 р.

ЛЬВІВ КИЇВ 1923

ВИДАВНИЦТВО „РУСАЛКА“.

Селянська Бібліотека

1. С. Калинець: „З під рідної стріхи“, вірші; з портретом автора. (Зміст: I. З під рідної стріхи; II. З над берегів Дунаю; III. З кривавих літ; IV. Пісні полоненого). 32 стор . 480 М.
2. С. Калинець: „Горбина сміху, людям на втіху“, жартий дотепи. 16 стор. . 300 „
3. Гр. Марусин: „Народний флірт“, весела товариська забава. Хто хоче знати: 1) Який він та яка його доля? 2) Яка його мила? 3) Що скаже йому його мила? 4) Яка його жінка? 5) Що в світі чувати? — сей найде у „Нар. флірті“ відповідь на усі ці запитання . 800 „
4. С. Калинець: „Легенди“ про Ісуса Христа, зібрані з уст народа, з ілюстраціями. (Зміст: Колоса, Осикове дерево, Ангел Хоровитель, Незабудька, Рута Сувиця, Губи, Медвідь, Крет, Кінь, Свиня, Червоні маки, Два брати, Писанки, Ластівка, Бузьок). 24 стор. . 400 „
5. С. Калинець: „По другім світі“, ілюстрована поема в 3 частинах, з прольогом. (Зміст: Прольог, I. Пекло, II. Чистилище, III. Рай). В книжці описані муки грішників у пеклі, та щасливе життя душ у раю . 1500 „
6. С. Калинець: „Було, та мохом поросло“. Народні легенди-перекази . 800 „
7. Про пасіку і пчоло, підручник для пасічників, з ілюстраціями, 4 арк. друку . 900 „
8. Мартиневич: „По коляді“ жарт на ону дію 300 „
9. Гр. Марусин: „Пан писар“, ком. на 3 дії 600 „
10. „Сватання в нецках“, жарт на 1 д. 360 „
11. „Сатана в бочці“ . 360 „
- „Господарський Календар“ на 1923 . 2000 „

Діточа Бібліотека.

- 1) Клим Поліщук: „Золоті Зернятка“, оповідання для дітей . 200 „
- 2) В. Полянський: „Дядько Тарас“, сценічний образок з життя Шевченка на 1 дію 200 „
- 3) Дарунки Русалок, 2 дії . 200 „

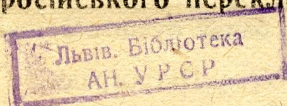
06
10
В. В. БІЛІБІН.

~~10.763.~~

ТАНЦЮРИСТ

ШУТКА НА ОДНУ ДІЮ.

(З російського переклав В. С. Л.).

~~30946~~

ЛЬВІВ 1922,
ВИДАВНИЦТВО „РУСАЛКА“.

В ДРУКАРНІ СТАВРОПІЇЙСЬКОГО ІНСТИТУТА
ПІД УПРАВОЮ Ю. СЕДОРАКА.

Ш 5(2-Р)584а-664.1

ОСОБИ:

Олексій Олексієвич Петрів, служить у приватнім банку.
Поліна Михайлівна, його жінка.

Ліза, їх дочка.

Анатоль Юрієвич Пищалкін, адвокатський кандидат.

Анна Григорівна Барсукова, зріла вже панна.

Маша, прислуга.

Галактіон, сторож із банку, бувш. старший десятник.

Діється в Петрограді.

Кімната. Посередині, в глибині входові двері. На право (від акторів) та першим плані двері, на другим — велике стінне зеркало. По лівім боці дві двері. На переді, з ліва пильці з вишиванням, на право фотель. В глибині на однім із крісел великий лавровий вінок, з якими небудь ініціалами, прикрашений вишитим рушником.

ЯВА 1.

Петрів, Поліна.

(При підняттю завіси Петрів сидить за п'яльцями і вишиває).

Поліна. (Висуває голову в панільотях з прасих дверей). Маша! Де Маша?

Петрів. (Вказує великим пальцем лівої руки на ліві двері). Там... у Лізи, в кімнаті.

Поліна. (Кричить). Маша!!

ЯВА 2.

Маша.

Маша. (Вибігши з лівих дверей). Що, прошу пані?

Поліна. Чомуж ти не несеш мені мосї крохмальної спідниці?

Маша. В тій хвилині! (Вибігає в середні двері).

Поліна. (Не виходячи на сцену). Ну, що, скінчили?

Петрів. Ні, ще трошки осталось...

Поліна. Я так і знала, що ви не успієте!... А воно-ж ще на вчорашній день було у вас замовлене!

Петрів. Помилуй, жіночко, я і так сьогодні встав о 6 годині рано, хоч сьогодні й неділя...

Поліна. Могли одну ніч і цілком не спати!...

ЯВА 3.

Маша.

(Вибігає зі середніх дверей з крохмальною спідницею в руках).

Маша. Прошу, спідниця готова!...

Поліна. Давай, давай сюди! *(Скривається. Маша вибігає за нею).*

ЯВА 4.

Ліза.

Ліза. *(Висуває голову в напільотах з других, прасих дверей).* Маша! *(До батька).* Де Маша?Петрів. *(Показує великим пальцем правої руки на праві двері).* Там... у мами в кімнаті...Ліза. *(Кричить).* Маша!!

ЯВА 5.

Маша.

Маша. *(Вибігає з права).* Що прикажете, паннунцю?

Ліза. Деж моя крохмальна спідниця?... Ти цілком збожеволіла, та ми спізнаємося!

Маша. Сейчас подам... Фу, голова ходором ходить! *(Вибігає в середні двері).*Ліза. *(Не виходячи на сцену).* Ну, як, таточку, готово?

Петрів. Геліотроп на лівім пангофлі докінчую...

Ліза. Так і є, таки не поспіє!... Ах, таточку, що ти з нами робиш! *(Кричить).* Маша! Скорше там!...

ЯВА 6.

Маша.

Маша. (Вибігає зі середніх дверей зі спідницею в руках). Несу, несу!... (Ліза скривається. Маша вибігає в ті самі двері).

Петрів. Від восьмої години рано чисте столпотворення вавилонське!... І то другий день підряд...

ЯВА 7.

Поліна.

Поліна. (За сценою кричить). Маша! (Висуває голову). Маша!!

ЯВА 8.

Маша.

Маша. (Вибігає з ліва). Що, прошу?

Поліна. Ідіть же стягніть мені корсет, я сама не можу... (Скривається). (Маша хоче бігти на право).

ЯВА 9.

Ліза.

Ліза. (Висуває голову). А деж мої шпильки?

Маша. (Підбігає до лівих дверей). Шпильки, паннунцю, на комоді. (Голова Лізи скривається).

ЯВА 10.

Поліна.

Поліна. (Висуває голову). Де ти діла мій пудер? (Маша хоче бігти на право).

Поліна. Пошукай пудру! Маша!) (Ра-

Ліза. Маша! Деж гачок до черевиків?) (Зом).

Маша. (Не знаючи, куда бігти, хапається руками за голову). Ох, вмираю!...

(За сценою дзвінок).

Поліна. Ах!

Ліза. Анатоль Юрієвич! } (Разом).

(Обоє скриваються. Маша вибігає в середні двері).

Петрів. (Зі злістю мовчки плює).

ЯВА 11.

Пищалкін.

Пищалкін. (У фраку, з туго набитим портфелем, входить скоро зі середніх дверей). Здорові були Олексію Олексієвичу!... (Стискає руку). Ваші дами готові?

Петрів. Зараз будуть готові! Пудруються.

Пищалкін. Що це ви вишиваєте?

Петрів. Бачите, що пантофлі.

Пищалкін. Для кого?

Петрів. Для підсудного, що його сьогодні судять в окружнім суді. Моя жінка і дочка хочуть дарувати йому пантофлі.

Пищалкін. А!... Похвально...

ЯВА 12.

Поліна.

Поліна. (Вибігає з підскоком з правого боку). Здорові були, Анатолію Юрієвичу!... (Стискає йому руку і відбігає з підскоком до зеркала, перед котрим вертиться і причепурюється).

ЯВА 13.

Ліза.

Ліза. (З підскоком вибігає з лівих дверей). Здорові були, Анатолію Юрієвичу! (Стискає йому руку і відбігає з підскоком до зеркала, перед котрим вертиться і причепурюється).

(Вертячися перед зеркалом Поліна і Ліза перескоджують одна другій).

Поліна. (Підбігає до Пищалкіна з лівого боку). Ми не спізнаємося на початок?

Пищалкін. (Дивиться на годинник). Ще успіємо...

Поліна. Сьогодні найбільше цікаве: промови і рішення суду.

Ліза (Підбігає до Пищалкіна з правого боку). А ви певні, що його оправдають?

Пищалкін. Безумовно оправдають: він стріляв до жінки із заздрости! Ну і до того не попав.

Поліна. (До мужа). Чуєте?... Оце муж! А ви що таке? Тюлень!... Ви не вмієте бути навіть заздрісним!! Готові пантофлі?

Петрів. Кінчу геліотроп на лівім...

Поліна. Не трудіться... вже тепер все одно за пізно...

Петрів. В такім разі, мамо, піднесемо йому лише вінок... А пантофлі придадуться на другий раз...

Поліна. Ну, добре... А деж вінок?

Пищалкін. (Підносить вінок). Вінок ось де..? (До Лізи). Це ви вишивали рушничок? Як гарно з вашого боку!

Ліза. Ні, це татко.

Поліна. Треба завинути його в папір... (До мужа роздражено). Скорше, пошукай газет!

Пищалкін. Позвольте вам предложити. (Виймає із свого портфеля цілу купу часописів).

(Поліна, Ліза і Пищалкін всі разом стараються завинути вінок, спішається, розкидають газети).

Поліна. Та все одно, завинемо на дорожці... (Передає вінок з газетами Пищалкіну). Возьміть...

Ліза. Скорше, ми спізнаємося...

Поліна. (До мужа). Як прийде Анна Григорівна, то скажіть, що поїхали в суд...

Петрів. Добре.

Поліна. Ну ходім!

Пищалкін. До побачення, Олексію Олексієвичу!... (Поліна і Ліза скоро йдуть в середні двері, за ними Пищалкін з вінком).

Поліна. (До Пищалкіна). Так ви кажете, що його оправдають?

Пищалкін. Певно!

Поліна. Мученик!

Ліза. Герой!

(Всі троє виходять середніми дверми).

Петрів. Ну, забралися, накінець... І в свято не дають спокою... Тепер можна свobodно відітхнути... (Кладе няльці в кут). Тепер я сам собі пан: Хочу — ляжу, хочу — на прохід піду, хочу — сам собі зі собою буду балакати... Гарно, чорт побери!... (За сценою дзвінок). А це ще кого біда принесла?

ЯВА 14.

Маша.

Маша. (Показується в середніх дверях). Там сторож із банку до пана...

Петрів. *(Настрашено)*. Клич, клич!

(Маша відходить).

Петрів. Що це могло би значити? Свято — і параз кур'єр!

ЯВА 15.

Галактіон.

Галактіон. *(Виходить зі середніх дверей, держиться з надзвичайним достоїнством)*. Здравія желаю...

Петрів. Здорові були Галактіон... Що скажете?

Галактіон. *(Виймає листа)*. Лист до вас від його привосходительства пана директора банку... *(Подає досить легковажно)*.

Петрів. *(Бере з пошаною письмо)*. Лист?... Дивно!...

Галактіон. Відповіді не приказано ждати... Щасливо оставайтесь!...

Петрів. Прощайте Галактіон... *(Дає гроші)*. От вам за труд...

Галактіон. Дякую покірно... *(Обертається по військовому і відходить)*.

Петрів. *(Сам, розглядає лист, читає на коверті)*. До його високородія пана Петрова... *(Нюхає письмо, говорить)*. Аж страшно розпечатувати!... Ану ж відставка!... *(Говорить, буцім-то читаючи)*. „Наслідком, так сказати, поголосок, що дійшли до могого відома, будьто-би ви займаєтеся вишиванням, признаю такі заняття невідмісними для чину бухгалтера“. — Фюїть!... Одначе треба рішитися... Раз, два, три... *(Скоро отвертає коверту і виймає письмо)*. Подивимосся... *(Докірливо)* Як нечитко написано... ай-ай-ай! *(Силлябізує)*. „Мопсик...“ *(Говорить)*. Дивне титулювання!... Чомуж я мопсик?.. Дуже фаміліярно!... Та це по французьки написано: „Моп

cher“, а не мопсик... Ех, то з мене колпак!... Стане мене його превосходительство мопсиком називати!... то булоби занадто... (*Сялябізує*). „Моя жена ус...устриця...“ (*Говорить*). Ні, не може бути, щоби устриця... Ту що небудь инше! (*Читає*). „Уст...роює селедці... устроює сьогодні... забаву з танцями...“ (*Говорить задоволено*). От, воно що!... Забаву з танцями устроює!... Аж від серця відлягло... Гарна дама, симпатична дама — її превосходительство! Хай собі потанцює... (*Маленька павза*). Однак позвольте: нащо то мені його превосходительство доносить, що його супруга сьогодні танцює?... Чи не ошибся я випадком?... Може дійсно про селедці написано?... Ану прочитаємо зі селедцями... Ні, не виходить... Поглянем, що далше... (*Читає*). „По причині нещастя...“ (*Говорить*). Ні, щось не те... (*Читає*). „По причині... недостойних...“ (*Говорить*). Ні! (*Читає*). „По причині недостачі... танцюючих... квакерів...“ (*Говорить*). Ні, не квакерів. (*Читає*). „кавалерів... числю... на вас, що.. ви... не відкажете... повіситися... посітити наші веч...вечерниці і... протанцювати кадриль“. (*Говорить*). От так історія! Дякую дуже, гарна несподіванка! Тут ще й дописка є... (*Читає*). „На...прості...лаві...“ (*Говорить*). На простій лаві будемо сидіти, чи що?... (*Читає*). „На прочі ле...гкі танці не смію числити на... вас...“ (*Горючиться*). Коли, не правда! Числить і на легкі танці!... В тім то й біда, що напевно числить!... Щож ту робити?... Після такого письма не можливо не явитися!... Але помилуйте, який з мене танцюрист?! Мені 52-тий рік!... У мене нагнітки! Та вкінці й позабував я всі танці!... Пропав!... Цілком пропав! (*Падає на фотель*). І нащо я нещасний на світ родився!... Ну, най би вже пантофлі та рушнички для підсудних вишивати... а тут прийдеться ще трамблям-польку витинати!...

(*Мало не плаче*). Щож я вдію... хіба зроблю пробу... (*Кладе крісло, підходить причепурюючись*). Мадемуазель... тово... позвольте вас просити... (*Вере крісло і пробує танцювати польку*). Певне не тою ногою зачав... Попробуємо ще раз. (*Танцює*). Ні, нічого не виходить... Таки без дами не можна учитися... (*Сідає*). Пропав... пропав...

ЯВА 16.

Маша.

Маша. (*Входить*). А диви, скільки газет накидали! (*Збірає газети*).

Петрів. (*На бік*). Ось вона, моя дама!... Тільки вона певно і танцювати не вміє... Та й як обернутися до служниці з такою просьбою?! Що вона собі подумає?

Маша. (*Складає часописи на столі і підходить до Петрова*). Прошу... панна!...

Петрів. Чого тобі?

Маша. Що я вас хочу просити...

Петрів. Ну?

Маша. Вже ви заступіться за мною перед панною...

Петрів. То є, як заступитися?

Маша. Хочу я сьогодні вечером проситися до куми на іменини... То, як пані не схочуть пустити, скажіть вже там слово за мною...

Петрів. Щож, іди... Щож, я нічо... Я скажу..

Маша. Дякую, дякую панови... А я вже й сама вам чим небудь услужу... пантофлі поможу вишити... Як то вам свої очі трудити...

Петрів. Спасибі, спасибі... не треба, я сам...

Маша. Ту під восьмим числом на наших сходах моя кума... Вечером її пані підуть в театр... то кума буде справляти свої іменини по всіх кімнатах... Я вам, пане, це все в секреті говорю,

тому що вже ви у нас таки дуже добрий пан... а ви нікому не розказуйте...

Петрів. Та що мені за діло...

Маша. А як вже в нас там весело буде!.. Військовий писар з головного штабу буде аранжувати кадрили...

Петрів (*Ожидляється*). Кадриль?.. Та хибаж ти вмієш танцювати кадрили?

Маша. Ще би ні! Я по найновішій моді умію.

Петрів. Не може бути!..

Маша. Ну, от, ви не вірите! Щож то, я селюшка чи що? Я полірована...

Петрів. Ану, затанцюй...

Маша. Що ви, пане... Як це одній кадрили танцювати?.. То треба в чвірку...

Петрів. Та ти лише так хвалишся, а сама певно не вмієш...

Маша. Я не вмію?!.. Ах, які ви пане недовірчиві!.. Ось, перша фігура танцюється так... Всі проходять (*проходить*) так, щоби не зачіпити нікого ліктем. (*Проходить*). А потім то кожний кавалер трохи зі своєю дамою герштикається... (*Показує баліссе*).

Петрів. Як? Як? Що ти сказала?

Маша. Кажу: герштикається... Як там по французьки, то не знаю... Потім дами подають собі ручки, так як би виталися... (*Танцює*) і так далі...

Петрів. Ну, а друга фігура?

Маша. А друга фігура так, як нераз буває на вулиці: стрінється двоє людей і ніяк не можуть розминутися... Третя фігура то так переплітається... Та мені одній незручно... а я не то що кадрили, я вмію і легкі танці дуже добре... польку... вальс...

Петрів. Невже і польку?!

Маша. Та я вам пане брехати не стану!.. От жаль, ще нема кавалера, а то я би вам зараз показала!

Петрів. А що, давай потанцюємо польки? га?.. До речі, то мені лікар велів уживати руху...

Маша. *(Стидається)*. Та що ви... Мені соромно...

Петрів. Ну, чогож ти, дурна? Бачиш: сам пан тебе просить до танцю...

Маша. А хибаж ви вмієте?

Петрів. От, дурна!.. певно, що вмію!..

Маша. Ну,... то ходіть...

Петрів. *(Бере її за стан; на бік)*. Нарешті то знайшов я собі даму!.. *(До неї)*. Ну, вйой... Раз, два, три... *(підспівує польку і незручно підскакує)*.

Маша. *(Сміється)*. Ой, ой, пане, не так, не так...

Петрів. Та що ти брешеш: не так... То ти не так, а я правильно... Ну, давай, ще раз... *(Танцюють)*. Ой, ти мені на нагніток наступила!.. *(Задержується, підскакує на лівій нозі і сьється з болю)*. Ах, ти валило!

Маша. То ви, пане мені геть ноги пообтовкали...

Петрів. Ну, не розбалакуй... *(Строго)*. Давай ще.

Маша. А може буде вже...?

Петрів. *(Строго)*. Давай, давай... *(Танцюють)*. Ой, а тепер на лівий нагніток!.. *(Корчитья)*. Чистий медвідь.. Ні, з тобою, видко, каші не зваріш... А ще хвалиться,... товба...

Маша. Та то ви самі...

Петрів. Досить, досить... Іди вже собі...

Маша. Слухаю... То ви вже скажете пані?

Петрів. Ну, ну, вже я обіцяв... *(Корчитья)*. І вгарадилаж мені просто каблуком в нагніток.

Маша. Та я...

Петрів. Мовчи вже... Тобою стовпи вбивати, а не танцювати!.. от що...

Маша. *(На бік)*. Сам мені ноги пообтоптував, і ще свариться... Йому танцювати!.. Таке опудало-старе! *(Виходить середними дверми)*.

Петрів. *(Сам)*. Нічого я не вивчився з тою товбою!.. Її і з місця не рушиш... Панночки на балі,... ті легкі, етеричні, як пух... А я все таки сорому наберуся! Перед цілим товариством осоромлюся! Перед його превосходительством осоромлюся!.. Що тут робити?.. Їхати до вчителя танців? Алеж це в моїм віці не випадає... Та ще й він не підійметься вивчити мене за один день... А прийдеться поїхати, нема що робити... не пропадатиж мені через той баль.

(За сценою дзвінок).

ЯВА 17.

Барсукова.

(Зі середних дверей).

Барсукова. *(В руках невеличкий пакуночок, нерезв'язаний рожевою биндою)*. Поліна Михайловна дома?

Петрів. Поїхали... всі поїхали в суд...

Барсукова. Як же так? і не зачекали на мене?!

Петрів. *(На бік)*. Спасений!.. Ось вона врешті, моя дама! *(До неї)*. Що це у вас? *(Підходить зовсім близько)*.

Барсукова. Власноручно вишиті пантофлі для підсудного... Через них я властиво запізнилася...

Петрів. *(На бік)*. А ну-но візьму її відразу за стан!.. Щоби відразу ошоломити...

Барсукова. Ну, мені пора...

Петрів. *(Негайно обіймає її за стан і хоче рушити з місця)*.

Барсукова. Як ви сміли?.. Ви забуваєтесь!

Петрів. Пані, ви мене не зрозуміли!

Барсукова. Знаменито зрозуміла!..

Петрів. Позвольте просити вас...

Барсукова. Нічого, нічого не позволю... Сатир!...

Петрів. Запевняю вас!..

Барсукова Я все розкажу Поліні Михайлівні!..

Петрів. Пані, успокойтеся!..

Барсукова. *(Відходячи)*. Лиса малпа!...

Петрів. *(Сам)*. Урвалося... Та це може чоловіка до розпуки довести! Я в петлю полізу!.. Я кусатися стану!.. *(Маленька пауза)*. Зачнемо з початку... *(Танцює вальця жалібно підспівуючи собі)*. Тра-та-та, тра-та-та..

ЯВА 18.

Поліна.

(Зі середніх дверей).

Петрів по дорозі хопав її за стан і дальше танцює).

Поліна. Оставте! Пустіть мене! Що за дурні жарти!

Петрів. Які тут жарти, як чоловік пропадає!

Поліна. *(Варивається)*. Де бінокль? Де бінокль?!.. Ми забули бінокль!..

Петрів. До чорта з біноклем!.. *(Танцює)*. Іду до вчителя танців!.. *(Танцюючи, виходить в середні двері)*.

Поліна. *(Метушиться)*. Де бінокль?.. Де заділи бінокль?! Ще вчора їздили з біноклем в цирк... Маша! Маша!..

ЯВА 19.

Ліза.

Поліна *(Не бачить її)*. Де бінокль?

Ліза. Надармо, мамо, турбуєтеся...

Поліна. Або що?

Ліза. Всіх дам випросили зі салі, розправа буде при замкнених дверях!

Поліна. Як? Що? При замкнених дверях?.. Така цікава розправа — і нараз при замкнених дверях!..

Ліза. Так, нараз встає прокуратор і каже судови, що тому, що при допиті останніх свідків можуть прийти деякі подробиці, які можуть оскорбляти мораль загалу, то він пропонує випросити дами!

Поліна. От того то я вже ніяк не сподівалася!.. Такий інтересний чоловік і нараз подібна неввічливість до дам... Ах, як тепер над жінками знущаються!..

Ліза. Страшно жаль!.. Алеж то красавчик той підсудний... Правда, мамо?

Поліна. Він чарівний!.. Такий утомлений блідий, блідий, а очі вогнисті, жагучі... (Зітхав). Ах!..

Ліза. Я помітила, що він завжди на мене дивився...

Поліна. От і неправда!.. Він з мене очей не спускав!..

Ліза. Ні, мамо, на правду, на мене дивився!

Поліна. Ну і яке йому діло дивитися на тебе?!

Ліза. А от дивився! Як тільки його ввели, то глянув на мене... І потім, як обтер собі носа, також поглянув на мене і зітхнув... (Зітхав). Ах!..

Поліна. Ну, може бути, один там раз і глянув... „Що“, каже собі, „хай вже й на неї подивлюся...“

Ліза. (Виймає хустинку і збирається плакати). Ви мене завжди кривдите!.. Ви завжди стараєтеся відбити у мене всіх хлопців!..

Поліна. Як? Що?.. Та, як ти смієш говорити так до мами?!

Ліза. От, і смію!.. Щож скажете, що неправда?..

Поліна. Я й говорити з тобою не хочу!.. Смаркач! Дрантя!.. (Хоче відійти, але вертається). А все таки підсудний на мене глядів!..

Ліза. Ні, на мене!

Поліна. Ні на мене!

Ліза. На мене!

Поліна. На мене! } (Разєм, тупаючи ногами).

(Розбігаються: Поліна на право, Ліза на ліво. Сцени на якийсь час пуста).

ЯВА 20.

Петрів.

Петрів. (Входить дуже сумний). Остання надія завела!.. Я був у вчителя танців... Він обмацав мої жижки, похитав головою і сказав, що не береться мене вивчити скорше, як у 30 лекціях... Других, каже, виучуємо у 10 лекціях, а вас менше, чим у трицятьох не беруся... Одним словом, каже, наука безсильна в данім випадку... Щоби уникнути ганьби, мені остається тепер одно; самовбійство!.. Як то дивно устроєно все в природі! Її превосходительство дає баль, а я з тої причини мушу застрілитися!.. (Зворушений звертається до кімнати жінки). Прощай, подруго мойого життя!.. Ми любили одно другого і були щасливі!.. (Звертається до кімнати дочки). Прощай, бідна, сердечна сирото! (Плаче). Я лишу записку, в якій попрошу, щоби нікого не винили в моїй смерті.. Я всім прощаю... (Виходить в перші двері на ліво).

ЯВА 21.

Пищалкін.

Пищалкін. (Входить з вінком і кладе його на крісло коло дверей). Деж дами? (Підходить до дверей Лізиної кімнати). Єлисавето Олексієвно...

Ліза. (Вибігає). Це ви... увільнили?

Пищалкін. Нажаль, узнали винним!..

Ліза. Невже?! Ну, розказуйте, розказуйте скорше!.. Тільки все, все, — чуєте? рішучо все, нічого не пропускайте.

10.763

Пищалкін. Єлисавето Олексіївно, мені, на-
правду, трудно...

Ліза. Ви не хочете?

Пищалкін. Запевняю вас, я просто, не можу!

Ліза. Отже добре!

Пищалкін. Запевняю вас, що...

Ліза. Не хочете, то й не треба...

Пищалкін. Ну, слухайтеж.. *(Ліза з цікавістю
обертається до нього)*. Ні, я, напавду, не можу!..
Такі річи... *(Ліза сердита сідходить)*. Ви розсерди-
лись? *(Ліза мовчить; він на бік)*. Як неприємно!
А я збирався признатись їй сьогодні в своїй лю-
бові!. Все таки попробуємо... Я довше не можу
мовчати... *(До неї)*. Єлисавето Олексіївно! Ви не
повірите, як тяжко мені в чім небудь вам відмо-
вити. Я... я вас люблю... і прошу вашої руки..
Ви мовчите?..

Ліза. Послухайте... Ну, а як я вийду за вас
заміж, то ви будете розказувати мені всі роз-
прави, які переводяться при замкнених дверях?

Пищалкін. Буду! Клянуся вам!

Ліза. В таким разі я годжуся...

Пищалкін. Дорогенька! *(Цілує її руки)*.

Ліза. Треба сказати мамі...

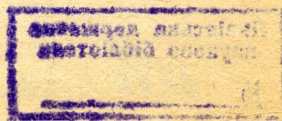
Пищалкін. А, як нараз вона не згодиться?

Ліза. В таким разі, я в свою чергу обіцяю їй,
що буду переповідати їй усе, що ви мені розка-
жете!. Вона, напевно, згодиться... Ходім до неї..
А потім все таки й таткови треба буде сказати
що я виходжу заміж... *(Виходить правими дверима)*.

ЯВА 22.

Петрів.

Петрів. *(Входить з листом у руці)*. Що най-
важніше зроблено... лист написаний... „Прощу не
винити нікого: надоїло жити“. Остається рішити

одно питання: в який спосіб покінчити з собою?.. Повіситися, — неприлично, застрілитися — нема револьвера... Найліпше хіба отруїтися елексіром до гоєння нагніток... та, здається не поділає... Сюди ідуть..

ЯВА 23.

Поліна, за нею Ліза і Пищалкін полід руку.

Поліна. *(До Петрова)*. Поздоровляйте! ваша дочка виходить заміж...

Петрів. Заміж?

Поліна. Так... Що ви дивитеся, як мумія. *(До Пищалкіна)*. І чомуж ви не піднесли йому вінка?

Пищалкін. Возний не дозволив...

Ліза. Все одно, мамочко, пригодиться...

Поліна. Розуміється...

Петрів. *(На бік)*. Виходить заміж! Чудесна думка! Заставлю їх з того приводу танцювати! *(Голосно і дуже весело)*. Ну, поздоровляю, Лізочко, поздоровляю!.. Славно!.. Кадриль з тої нагоди, кадриль!

Поліна. Що ще видумав!

Ліза. І справді, давайте!

Пищалкін. Давайте...

Петрів. *(В захопленню до Поліни)*. Позвольте просити вас... *(шаркає ногою)*. На місця, панство... а во пляс... *(Стають до кадрилл: Петрів з Поліною, Пищалкін з Лізою)*.

Петрів. Анатоле Дмитровичу! Аранжуйте!

Пищалкін. *(Аранжує)*. Фігура перша!.. Пассе! Бальясе.. Контініе... *(Всі танцюють)*.

Петрів. Ура! Показується, що не забув! Другу фігуру, другу!..

Пищалкін. *(Аранжує)*. Фігура друга!.. Панове сольо!.. *(Пищалкін і Петрів виконують сольо)*.

ЯВА 24.

Галактіон і Маша.

*(Галактіон і Маша виходять зі середніх дверей і за-
держуються здивовані. Пищайкін і Петрів, не помі-
чаючи їх, далі виконують сольо, при чім Петрів
показує різні штучки).*

Маша. *(Кричить).* Прошу пана!.. Прийшли
з банку.

Петрів. Га? що? З банку? *(Далі танцюючи
зближається до Галактіона і виконує сольо. Галак-
тіон здивований відступав).* Чого тобі?

Галактіон. Віддайте лист...

Петрів. Який лист?

Галактіон. Той, що я вам перше дав... Він
через помилку попав у ваші руки...

Петрів. Як через помилку? Адресовано до
Петрова.

Галактіон. До Петрова, та не до вас, а до
іншого... молодого.. того, що служить у вексе-
левім відділі...

Петрів. Ось воно як!.. На лист... *(Віддає).*

Галактіон. Досить погано, пане, чужі листи
розпечатувати! От що... А ти потім за вас від-
повідай!..

Петрів. Ах, ти... *(Робить рух до нього. Галак-
тіон скоро обертається і виходить).*

Поліна. Що це значить?

Ліза. Який лист?

Петрів. Ай, чи не все одно!.. Ура! Спасений!
Спасений! Третя фігура! Дами зачинають!..

*(Танцюють третю фігуру кадрили. Маша голосно
підспівує арію „Чижика“ і сама сміється).*

ЗАВІСА.

Театральна Бібліотека „РУСАЛКИ“.

випустила досі слідуючі театральні пєси :

- 1) Гр. Марусин: „Хоч раз його правда“,
штука на 1 дію, другий наклад, дівчих
осіб 5. 24 стор. . . . . 400 М.
- 2) Д. К.: „Неповелося“, фарса на 1 дію зі
співами і танцями; дівчих осіб 2 16 стор. 400 „
- 3) Ле-ле: „Перший голова Ревкому“,
фарса на 1 дію зі співами, дівчих осіб 7.
20 стор. . . . . 400 „
- 4) Ле-ле: „Після равту“, фарса на 1 дію зі
співами. Дівчих осіб 6. 24 стор. . . . . 400 „
- 5) О. Бабій: „Воєнна любов“, жарт на 1 дію
зі співами: дівчих осіб 5. 16 ст. (другевид.) 400 „
- 6) І. Сургучев: „Осінні скрипки“, драма на
5 дії, переклад И. Стадника . . . . . 1200 „
- 7) Микола Айдарів: I. „Фіцлі-Пудлі“, жарт
спенічн. на 1 дію; II. Побрехенька про
3 ловців, 20 стор. . . . . 400 „
- 8) А. гр. Фредко: „Які хорі, — такі док-
тори“, комедія на 1 дію в перекладі И.
Стадника, 2 і пів арк. друку . . . . . 600 „
- 9) Леонід Андрєєв: „Життя Людини“
(„Жизнь Человѣка“), драма в перекладі
Фелора Дудка, 8 арк. друку . . . . . 1400 „
- 10) И. Стадник: „Він не заздрісний“, жарт.
на 1 дію, 2 арк. друку . . . . . 600 „
- 11) А. П. Чехов: „Медвідь“, штука на 1 дію . 400 „
- 12) М. Старицький-М. Степняк: „Ніч під Івана
Купала“, 1 дія . . . . . 300 „
- 13) Ф. Гриневич: „Сатирично-гумори-
стичні монольоги“ для сцени, ч. I. 400 „
- 14) В. В. Білібін: „Драconi“, жарт на 1 дію . 300 „
- 15) М. Степняк: „Ніч під Різдво“, сцан. карт. 400 „
- 16) Ф. Дуко: „Гріх“, драм. карт. . . . . 300 „
- 17) В. Самійленко: „У Гайхан Бея“, ... 600 „
- 18) „Сатана в бочці“ . . . . . 400 „
- 19) Фр. Аляхнович: „Пташка щастя“, 3 дії . . . 500 „
- 20) В. В. Білібін: „Танцюрист“, комедія . . . . 400 „

0.60 (1987)

Р 6488

ТЕАТРАЛЬНА БІБЛІОТЕКА

квіт. 19

Р. 1923.

Літературна Бібліотека „Русалки“

ДОСІ ВИЙШЛИ СЛІДУЮЧІ ВИПУСКИ:

1. О. Бабій: Ненависть і любов. Поезії. . . 500 Мп.
2. К. Поліщук: Скарби віків. Легенди. . . 480 „
3. К. Поліщук: „Воєнка“. (Із зап. книжки) 500 „
4. Г. Орліва: Нізяхом чуття. Новелі. . . 600 „
5. О. Бабій: Шукаю людини. Нариси. . . 40 „
6. Ліманчевко: Хуртовина. Поезії. . . 600 „
7. В. Софронів: Під сміх війни. Нариси. . 400 „
8. К. Поліщук: Роспята душа. . . . . 400 „
9. „ Веселе в сумному. Сатири. 800 „
10. „ Жменя землі. Гал. легенда. 600 „
11. В. Островський: Хома. Дубило. Істор.
оповідання з життя Холмищини. . . 800 „
12. Т. Горобець: Квіти і бодяче. . . . . 1500 „
13. Г. Орліва: Перед брамою. Новелі. . . 600 „
14. К. Поліщук: Отаман Зелений. Сучасний
роман, брош. 2000 Мп., опр. . . . . 600 „
15. А. Павлюк: Незнайома. Уривки із зап. 400 „
16. Ф. Дудко: Краса життя. Оповідання 400 „
17. В. Островський: Вівці і на тирі. Опов. 800 „
18. О. Бабій: Гнів. Новелі. . . . . 3000 „
- „Русалка“, літ. альманах . . . . . 2000 „

АДРЕС: Видавництво „РУСАЛКА“
Львів, вул. Хуркова ч. 10.

З Дурнарні Ставропільського Інститута під упр. Ю. Сидорана

В. В. БІЛІБІН.

ТАНЦЮРИСТ

ШУТКА НА ОДНУ ДІЮ.

(З російського переклад В. С. Л.).

Додаток до I. ч. „Театрального Мистецтва“ за 1923 р.

Львів Київ 1923

ВИДАВНИЦТВО „РУСАЛКА“